

Geachte heer/mevrouw,

Essent heeft met belangstelling kennisgenomen van het concept wetsvoorstel voor de Energiewet en maakt graag gebruik van de mogelijkheid hierop te reageren.

Allereerst spreken wij onze waardering uit richting het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor de enorme hoeveelheid werk die reeds is verzet. De integratie van het EU Clean Energy Package en nationale klimaat afspraken in een alomvattende wet is binnen de bestaande Nederlandse context een complexe opgave. Het ministerie heeft op veel onderdelen al goed doordachte keuzes voorgesteld. Essent onderschrijft het beoogde doel van de Energiewet. De energietransitie vraagt om een structurele herordening van rollen en structuren op de energiemarkt. Het integreren van de Gas- en Elektriciteitswet 1998 in één integrale en toekomstbestendige Energiewet wordt dan ook door Essent omarmd en aangemoedigd.

Als marktleider zet Essent zich in om verduurzaming en de energietransitie in Nederland te versnellen. Hierbij staan *leveringszekerheid*, *draagvlak* van de eindgebruiker en *betaalbaarheid* voor onze klanten voorop. Met onze verschillende merken (Essent, Vandebron, Powerhouse, energiedirect.nl) bieden we verschillende producten en diensten aan waardoor wij brede kennis en ervaring hebben in de energiemarkt. Daarnaast kunnen we bouwen op kennis en expertise van ons internationale moederbedrijf E.ON.

De geconsulteerde wetstekst bevat goede handvatten voor de herziening van het wetgevend kader. Wij constateren echter dat er ook nog een aantal onwenselijke uitwerkingen in de concept Energiewet zitten. Om dit te corrigeren is op een aantal belangrijke onderdelen aanpassing noodzakelijk. In deze reactie stippen wij deze punten aan, specificeren wij onze zorg op het beoogde doel van de Energiewet en doen wij een suggestie voor aanpassing. Deze reactie is als volgt opgebouwd; in het volgende hoofdstuk worden de hoofdpunten van onze reactie kort besproken. Vervolgens wordt er antwoord gegeven op de expliciet gestelde vragen uit de consultatie, waarna in de laatste hoofdstukken commentaar per artikel wordt gegeven.

Gezien het belang en de impact van het voorliggend wetsvoorstel blijven wij graag nauw betrokken bij de verdere uitwerking hiervan. Vanwege de veelheid van stakeholderreacties op de consultatie en de verwerking hiervan, stellen wij voor om in een later stadium een extra consultatieronde met stakeholders te organiseren. Vooral ook omdat de wetstekst een aantal voorstellen bevat die voor een totaal nieuwe marktoordening zorgen en niet aansluiten op het huidige systeem.

Tot slot, willen wij benadrukken dat Essent nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming van de zienswijze van Energie-Nederland. Wij onderschrijven deze zienswijze en zullen deze waar nodig in onze eigen consultatiereactie naar voren laten komen. In aanvulling daarop wil Essent, vanuit haar leidende consumentenrol in de energiesector in Nederland, bepaalde punten extra onder uw aandacht brengen en verder verduidelijken.

Als vanzelfsprekend zijn wij graag bereid onze punten nader toe te lichten en verder bij te dragen aan een goede en gedragen wetgeving.

Met vriendelijke groet,

Ehssane Gounou
Head Public Affairs, Regulatory Affairs & Stakeholder management Essent

Hoofdpunten van deze reactie

Essent verwelkomt het voorstel voor de Energiewet. In geconsulteerde teksten zien wij dat de voorgestelde opzet op een aantal onderwerpen echter ongunstige en ongewenste uitkomsten heeft voor de energietransitie en de energiemarkt. In dit hoofdstuk lichten wij een aantal hoofdpunten van onze inbreng toe, om vervolgens per hoofdstuk onze analyse en concrete suggesties op te geven.

1. Markt consulteren bij uitwerking Energiewet middels Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) en Ministeriële Regeling (MR)

Bij een groot aantal elementen in dit wetsvoorstel is bepaald dat ze nader uitgewerkt zullen worden in lagere wet- en regelgeving. Deze nader te regelen onderwerpen zijn vaak technisch van aard, complex en hebben daarmee grote operationele impact op de energiesector. Daarom vraagt Essent bij de totstandkoming van alle AMvB en alle MRs die een nadere uitwerking van dit wetsvoorstel betreffen, de stakeholders uit de energiemarkt actief te betrekken en de gelegenheid krijgen mee te denken en hun input te leveren.

2. Ruime overgangsfase & implementatieperiode

Gelet op de (technische) complexiteit en de verwachte (operationele) impact van het voorliggend wetsvoorstel is een ruime en redelijke overgangperiode van belang. Marktdeelnemers krijgen hiermee de noodzakelijke implementatietijd. Essent verzoekt dan ook dringend bij verdere uitwerking van de wet hier rekening mee te houden, en met betreffende partijen in gesprek te gaan over een passende termijn per voorstel.

3. Helder & eenduidig begrippenkader

Essent onderschrijft het belang van goede en consistente definities. Die zorgen voor duidelijkheid over hetgeen de wet dan wel wetgever bedoelt of bedoeld heeft. In het huidige wetsvoorstel staan een aantal zaken die leiden tot onduidelijkheid en complexiteit. De belangrijkste aandachtspunten die we mee willen geven zijn:

Stroomlijn definities in Energiewet met definities uit de Europese Richtlijnen en Verordeningen

Essent constateert dat een aantal definities uit de Europese richtlijnen en verordeningen niet 1-op-1 is overgenomen. Het gevolg is dat een aantal voorgestelde definities een andere, veelal beperktere, reikwijdte heeft. Dit kan een aanzienlijke impact hebben, zoals bijvoorbeeld bij de afwijkende definitie van het begrip aggregatie. Wij bepleiten dan ook de Europese definities onverkort over te nemen, tenzij dat evident niet mogelijk is in de Nederlandse situatie.

Neem zelfstandig-naamwoord-definitie uit de Europese regelingen over

Er zijn verschillende zogenoemde werkwoord-definities opgenomen (bijvoorbeeld aggregeren, handelen, leveren). Deze definities zijn overbodig aangezien er een algemeen aanvaarde betekenis is, de definitie geen toegevoegde waarde heeft, of omdat er een zelfstandig naamwoord is gedefinieerd in de Europese regelingen dat de lading beter dekt. Essent stelt dan ook voor de werkwoord-definities te schrappen en de zelfstandig-naamwoord-definitie uit de Europese regelingen over te nemen. Dit komt de eenvoud van het wetsvoorstel ten goede.

4. Aandacht voor integrale toepassing begrippen voor elektriciteit & gas

Er zijn fundamentele verschillen tussen de gas- en elektriciteitsmarkt. Hierdoor is het niet altijd mogelijk deze volledig te integreren in dezelfde bepaling. Het wetsvoorstel voorziet onder meer in de implementatie van het Clean Energy Package (CEP). Echter, een nieuw Europees pakket met regels voor gas is nog in voorbereiding. Essent vraagt de wetgever dan ook hier de nodige aandacht aan te besteden en waar mogelijk het nieuwe Europese pakket met regels voor gas af te wachten

voordat dergelijke bepalingen in de Energiewet worden opgenomen. Zo kunnen deze van meet af aan op een juiste wijze te implementeren in de Nederlandse wetgeving.

5. Generiek uitgaan van marktdeelnemer

In het wetsvoorstel wordt soms de term marktdeelnemer en soms de term marktpartij gehanteerd. Deze inconsistentie leidt tot verwarring en onduidelijk is wat hier nu precies wordt bedoeld. Geen van beide termen zijn op dit moment namelijk gedefinieerd in de voorliggend conceptwet. Essent stelt voor de definitie uit VO 2019/943 over te nemen en het begrip marktpartij te vervangen door het begrip marktdeelnemer: *“een natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit of gas aankoopt, verkoopt, of produceert, aan aggregatie doet of vraagresponsof energieopslagdiensten verstrekt, onder meer door het plaatsen van handelsorders op een of meerdere elektriciteitsmarkten, waaronder op balanceringsenergiemarkten”*.

6. Garandeer een level playing field voor alle marktdeelnemers

Essent is sterk voorstander van een gelijk speelveld voor alle marktdeelnemers. In een speelveld waar marktdeelnemers de verschillende rollen invullen is het dan ook van belang hier dezelfde rechten en plichten voor alle spelers aan te verbinden. Zo niet, dan leidt dit tot een verstoring van het gelijk speelveld en een oneigenlijk voordeel voor een aantal partijen.

Essent constateert dat dit level playing field op een aantal punten in het geding komt. Wij pleiten daarom voor enkele cruciale aanpassingen in de wet, zodat er sprake is van een speelveld met gelijke rechten en plichten voor elke marktpartij. Hieronder lichten we een paar aandachtspunten uit:

Geen onderscheid in vergunningsplicht tussen marktrollen.

Hoofdstuk twee schrijft voor dat primaire leveranciers vergunningsplichtig zijn. Door deze vergunningsplicht moeten energieleveranciers voldoen aan strenge eisen (zowel financieel als bedrijfsmatig) om consumenten voldoende te beschermen. Voor andere marktrollen, zoals secundaire leveranciers en aggregators, geldt geen vergunningsplicht. Dit zorgt voor een ongelijk speelveld tussen verschillende marktdeelnemers. Dit brengt als risico mee dat de eindafnemers niet afdoende beschermt zijn en de markt niet optimaal functioneert. Alle marktdeelnemers die diensten leveren aan eindafnemers moeten daarom aan dezelfde plichten voldoen om zo de verantwoordelijkheid die hoort bij het leveren van die dienst te waarborgen.

Beleggen financiële verantwoordelijkheid onbalans bij veroorzakende partij

In het geval een leverancier én aggregator actief zijn op één allocatiepunt is de leverancier in dit wetsvoorstel verantwoordelijk voor de onbalans die ontstaat bij die eindafnemer. In de voorgestelde wetstekst is niet ondervangen dat de aggregators financieel verantwoordelijk zijn voor de onbalans die onder hun verantwoordelijkheid op die aansluiting ontstaat. Essent vindt het onwenselijk dat er marktdeelnemers actief worden die op risico van de leverancier diensten aan kunnen bieden.

7. Beperking administratieve last bij classificering eindafnemers

Een punt van zorg is de toename van administratieve lasten die worden veroorzaakt door het nieuwe begrippenkader voor eindafnemers. In de huidige wetgeving zijn de beschermingsbepalingen opgehangen aan de technische kenmerken van de aansluiting. Echter in dit wetsontwerp worden de begrippen huishoudelijke eindafnemer, micro-onderneming en kleine onderneming geïntroduceerd en is de mate van bescherming gekoppeld aan de aard van de eindafnemer. Deze begrippen komen voort uit de Europese regelgeving, maar zijn niet altijd passend bij de Nederlandse situatie.

Essent pleit ervoor de vaststelling en controle van de aard van de eindafnemer, die moeilijker vast

te stellen en veranderlijker is dan een technisch kenmerk, op een zodanige wijze in de Energiewet op te nemen dat de administratieve last voor de marktdeelnemers zoveel mogelijk beperkt blijft. Een voorbeeld van een bepaling die leidt tot onevenredige administratieve lasten is de jaarlijkse controle die een leverancier moet uitvoeren om na te gaan welk type eindafnemer een klant is. De last die dit meebrengt is buitenproportioneel. Wij stellen dan ook voor om dit anders in te richten. Met als blijvende uitgangspunt een goede bescherming van de consument.

8. Regulering waar nodig

In de Energiewet wordt, in het verlengde van het CEP, de aanpak doorgezet met regulering van de energiemarkt waar nodig en ruimte bieden aan de markt waar kan. Hierbij worden op twee onderdelen keuzes gemaakt die de ruimte van de markt inperken zonder dat hier een maatschappelijk voordeel tegenover staat. Daarom vragen wij het ministerie deze artikelen te heroverwegen.

Aanscherping bepalingen rondom belemmeringen consumenten

Consumenten krijgen met de nieuwe Energiewet meer mogelijkheden om zelf een rol te spelen in de energietransitie, door bijvoorbeeld te kiezen voor een andere aggregator of door zelf actief te worden. In hoofdstuk twee wordt beschreven dat zij hier niet in belemmerd mogen worden. Essent onderschrijft dit uitgangspunt, maar vraagt om een nadere toelichting van hetgeen wordt bedoeld met 'belemmeren'. Immers, als een klant dergelijke activiteiten onderneemt verandert het afnamepatroon en/of het risicoprofiel op basis waarvan het contract met deze klant is opgesteld. Het zou mogelijk moeten blijven om hier contractueel afspraken over te maken. De kosten die de energieleverancier hierdoor maakt zullen anders doorbelast worden in de tarieven.

Verplichting product met dynamische elektriciteitsprijs onnodig

De conceptwet schrijft voor dat er een verplichting komt voor leveranciers die aan meer dan 200.000 eindafnemers leveren om een product aan te bieden op basis van dynamische elektriciteitsprijzen. Hoewel wij de wens begrijpen van een dergelijk product is Essent van mening dat deze verplichting geen toevoeging is aan de Nederlandse markt.

De Nederlandse energiemarkt kent immers al verschillende aanbieders van producten op basis van een dynamische elektriciteitsprijs. Consumenten kunnen, indien zij dat wensen, hier dus gebruik van maken – zoals de Clean Energy Package voorschrijft. Een dergelijke verplichting vloeit ook niet voort uit het Clean Energy Package en bovendien is dit ook onwenselijk omdat het marktverstoring werkt. Als de vraag naar dergelijke producten toeneemt zal deze markt vanzelf groeien, een verplichting intervenueert in dit principe.

9. Voorkom marktverstoring door activiteiten systeembeheerders

Essent is er van overtuigd dat een heldere afbakening van het speelveld van de systeembeheerders en het speelveld van de markt essentieel is om de energietransitie vorm te geven. Om marktdeelnemers meer investeringszekerheid te bieden is het belangrijk dat netbeheerders, als publieke organisatie, de vrije markt niet mogen passeren door bijvoorbeeld rechtstreeks producten in te kopen of zelf actief worden in markten waar marktdeelnemers in investeren (e.g. opslag).

Laat flexibiliteit aan de markt

In hoofdstuk drie krijgen systeembeheerders de mogelijkheid om een opslagfaciliteit als onderdeel van een elektriciteitsnet in te zetten. Opslag is echter een rol die hoort bij de markt en is een rol die marktdeelnemers graag oppakken. Als dit door een systeembeheerder wordt toegepast zal dit marktverstoring werken. Een opslagfaciliteit moet gevuld worden met energie waardoor er inkoop en verkoop nodig is, hetgeen door de systeembeheerder niet kan worden uitgevoerd. Ons energiesysteem zal komende jaren in toenemende mate behoefte hebben aan flexibiliteit, ook

door opslag. Daarom is het van belang dat de marktdeelnemers de zekerheid hebben dat dit past binnen de toekomst van het energiesysteem.

Inkoop elektriciteits- en vermogensdiensten in de markt

Essent is van mening dat systeembeheerders, bij de ontwikkeling van het systeem, in overweging moeten nemen of door inkoop van elektriciteits- en vermogensdiensten verzwaring van het systeem kan worden voorkomen. Indien zij een situatie voorzien waarin congestie ontstaat, kunnen systeembeheerders deze diensten (tijdelijk) inkopen. Essent is sterk voorstander van dit principe omdat hiermee onnodige maatschappelijk kosten kunnen worden voorkomen. Tegelijkertijd stelt Essent ook dat er aan de manier waarop deze diensten worden ingekocht duidelijke voorwaarden moeten zitten. De voorwaarden moeten borgen dat deze diensten in eerste instantie altijd in de markt ingekocht worden op vrijwillige basis. Zo wordt voorkomen dat er te snel gegrepen wordt naar het uiteindelijke middel van een bilaterale prijsafpraak met een aansluiting die wil opwekken of wil afnemen. Dit werkt namelijk marktverstrend.

10. Borg onafhankelijkheid beheer & uitwisseling van Data

Hoofdstuk 4 van de Energiewet is het hoofdstuk waarin het Afsprakenstelsel wettelijk gefaciliteerd zou moeten worden. Het Afsprakenstelsel introduceert de begrippen Marktfaciliteringsforum (MFF) en Beheerder (van het) Afsprakenstelsel (BAS). Essent constateert in dit hoofdstuk echter op belangrijke punten een afstand tussen de concept wetstekst en (de logica van het) Afsprakenstelsel. Zo ontbreken in de tekst de termen MFF en BAS geheel. Essent gaat er derhalve vanuit dat daar waar de conceptwet spreekt over de gegevensuitwisselingsentiteit, bedoeld worden het MFF en BAS die binnen de reikwijdte van de governance van het Afsprakenstelsel samenwerken. De Taakbeschrijving van gegevensuitwisselingsentiteit heeft nog aanpassing nodig zodat onafhankelijkheid gewaarborgd is. Hieronder nog twee specifieke aandachtspunten.

Geen Register onder beheer van de Gegevensuitwisselingsentiteit

Hoofdstuk 4 stelt dat een van de taken die aan de gegevensuitwisselingsentiteit wordt toegekend het bijhouden van een register betreft. Deze taak is binnen het Afsprakenstelsel niet neergelegd bij het BAS. Daarnaast is Essent is van mening dat niet de gegevensuitwisselingsentiteit, maar de systeembeheerder gegevens bijhoudt en dat dit al is voorzien in artikel 4.2. Alle overige artikelen die verwijzen naar het register van de gegevensuitwisselingsentiteit kunnen derhalve worden geschrapt.

Gelijk speelveld voor open en gesloten distributiesystemen in wet

Zoals aangegeven is Essent is voorstander van een gelijk speelveld. Om die reden stellen wij vast dat de rechten en plichten bij gesloten distributie systemen (GDS) in dit wetsvoorstel vaak niet duidelijk zijn. Wij stellen daarom voor de formulering van deze artikelen aan te passen opdat meer duidelijkheid ten aanzien van gesloten distributiesystemen wordt gecreëerd en op deze wijze recht wordt gedaan aan de noodzaak van een gelijk speelveld in onze gereuleerde sector.

Beantwoording consultatievragen

Beantwoording consultatievraag 1 - experimenteerruimte

Reactie Essent - Handhaaf de experimenteerruimte, maar wees terughoudend met inzet

Essent is sterk van mening dat heldere afbakening van beide speelvelden essentieel is om de energietransitie vorm te geven. Aan de andere kant kan het helemaal vastleggen van de speelvelden de energietransitie ook weer onnodig op slot zetten. Essent pleit er daarom voor om een experimenteerartikel in de wet te behouden, maar zeer terughoudend te zijn deze daadwerkelijk in te zetten. In de toekomst zien wij mogelijkheden om van het experimenteerartikel gebruik te maken voor het transport van andersoortige gassen, TTF-gelijke oplossingen of een waterstofbeurs. Maar primair vinden we het zeer onwenselijk dat netbeheerders, als publieke organisatie, de vrije markt passeren en rechtstreeks producten gaan kopen. Of zelf actief worden in markten waar marktdeelnemers in investeren, zoals opslag.

Beantwoording consultatievraag 2 – randvoorwaarden tijdelijke taken

Reactie Essent – Waterstof belangrijk onderdeel van toekomstig energiesysteem

Essent ziet een rol voor waterstof in de toekomstige energievoorziening richting huishoudens. De komende jaren is deze rol erg beperkt, maar dat betekent niet dat systeembeheerders niet een start moeten kunnen maken met verschillende demonstratieprojecten. Uiteraard moeten de systeembeheerders hier binnen de kaders van hun eventuele toekomstige taken blijven. Een voorbeeld waarvan Essent de nut en noodzaak ziet, maar waarvan nog niet zeker is of deze route bijdraagt aan het Nederlandse energiesysteem is het bijmengen van waterstof in de aardgasleidingen.

Commentaar per artikel van het concept wetsvoorstel

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Bij dit hoofdstuk verwijzen we graag integraal naar de reactie van Energie-Nederland en ondersteunen wij de voorgestelde suggesties. Essent onderschrijft het belang van goede en consistente definities. Die zorgen voor duidelijkheid over hetgeen de wet dan wel wetgever bedoelt of bedoeld heeft. In het huidige wetsvoorstel staan een aantal zaken die leiden tot onduidelijkheid en complexiteit. In deze consultatie reactie zullen we ingaan op een aantal aandachtspunten die van belang zijn voor de verdere uitwerking:

- **Stroomlijn definities in Energiewet met definities uit de Europese Richtlijnen en Verordeningen**
Essent constateert dat een aantal definities uit de Europese richtlijnen en verordeningen niet 1-op-1 is overgenomen. Het gevolg is dat een aantal voorgestelde definities een andere, veelal beperktere, reikwijdte heeft. Dit kan een aanzienlijke impact hebben, zoals bijvoorbeeld bij de afwijkende definitie van het begrip aggregatie. Wij bepleiten dan ook de Europese definities onverkort over te nemen, tenzij dat evident niet mogelijk is in de Nederlandse situatie.
- **Neem zelfstandig-naamwoord-definitie uit de Europese regelingen over**
Er zijn verschillende zogenoemde werkwoord-definities opgenomen (bijvoorbeeld aggregeren, handelen, leveren). Deze definities zijn overbodig aangezien er een algemeen aanvaarde betekenis is, de definitie geen toegevoegde waarde heeft, of omdat er een zelfstandig naamwoord is gedefinieerd in de Europese regelingen dat de lading beter dekt. Essent stelt dan ook voor de werkwoord-definities te schrappen en de zelfstandig-naamwoord-definitie uit de Europese regelingen over te nemen. Dit komt de eenvoud van het wetsvoorstel ten goede.
- **Aandacht voor integraal toepassen begrippen voor elektriciteit én gas**
Er zijn fundamentele verschillen tussen de gas- en elektriciteitsmarkt. Hierdoor is het niet altijd mogelijk deze volledig te integreren in dezelfde bepaling. Het wetsvoorstel voorziet onder meer in de implementatie van het Clean Energy Package (CEP). Echter, een nieuw Europees pakket met regels voor gas is nog in voorbereiding. Essent vraagt de wetgever dan ook hier de nodige aandacht aan te besteden en waar mogelijk het nieuwe Europese pakket met regels voor gas af te wachten voordat dergelijke bepalingen in de Energiewet worden opgenomen. Zo kunnen deze van meet af aan op een juiste wijze te implementeren in de Nederlandse wetgeving.
- **Generiek uitgaan van marktdeelnemer**
In het wetsvoorstel wordt soms de term marktdeelnemer en soms de term marktpartij gehanteerd. Deze inconsistentie leidt tot verwarring en onduidelijk is wat hier nu precies wordt bedoeld. Geen van beide termen zijn op dit moment namelijk gedefinieerd in de voorliggend conceptwet. Essent stelt voor de definitie uit VO 2019/943 over te nemen en het begrip marktpartij te vervangen door het begrip marktdeelnemer: *“een natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit of gas aankoopt, verkoopt, of produceert, aan aggregatie doet of vraagresponsof energieopslagdiensten verstrekt, onder meer door het plaatsen van handelsorders op een of meerdere elektriciteitsmarkten, waaronder op balanceringsenergiemarkten”*.

- **Minder complexiteit**

Essent constateert tevens dat in de definities een aantal 'verzamelbegrippen' is opgenomen, zoals certificaat van oorsprong, garantie van oorsprong en interconnector. Deze verzamelbegrippen leveren geen bijdrage aan het begrip van de wettekst en maken daarom de lijst onnodig lang en complex. Essent zou deze verzamelbegrippen dan ook willen schrappen.

Tot slot is aan het einde van Hoofdstuk 1 een aantal artikelen opgenomen ter nuancering van een aantal begrippen. Deze artikelen maken hoofdstuk 1 extra complex, wat niet ten goede komt aan de uitvoerbaarheid van de wet. Essent stelt voor de inhoud van deze artikelen aan de eerdere definities toe te voegen waarmee Hoofdstuk 1 transparanter en eenvoudiger wordt.

HOOFDSTUK 2

Energiemarkten

In hoofdstuk 2 ziet Essent een behoorlijke verandering van het energiesysteem door de formalisering van nieuwe rollen op de markt. Daar deze nieuwe rollen goed moeten bijdragen aan de verdere facilitering van de energietransitie, hebben wij zorgen over het level playing field en de impact hiervan. Essent is van mening dat de verschillende rechten en plichten die bij de marktrollen in dit hoofdstuk worden beschreven een negatieve impact hebben op investeringszekerheid, het bieden van voldoende consumentenbescherming en het garanderen van een gelijkwaardig speelveld.

Zo dienen energieleveranciers te voldoen aan strenge eisen (zowel financieel als bedrijfsmatig) om consumenten voldoende te beschermen. Door echter geen gelijkwaardige eisen te stellen aan andere marktpartijen - zoals aggregators – is er geen sprake van een level playing field en brengen we het consumentenvertrouwen in gevaar. Essent pleit voor een gelijk speelveld en vraagt voor elke marktdeelnemer gelijke rechten en plichten om zo alle eindafnemers voldoende bescherming te bieden. Ons inziens is dit essentieel om de energietransitie te faciliteren.

De gedetailleerde reactie van Essent, inclusief vragen en tekstvoorstellen over dit hoofdstuk staan hieronder per artikel weergegeven.

Artikel 2.1.1 rechten eindafnemers t.a.v. leveren

In de titel van dit artikel is gekozen voor de term ‘leveren’.

Reactie Essent:

De term ‘leveren’ suggereert dat het hier gaat om het leveren van energie door de eindafnemers, terwijl dit artikel het leveren van energie aan eindafnemers betreft.

Voorstel:

Essent stelt voor ‘leveren’ te vervangen door ‘levering’ zodat de titel wordt: *Rechten eindafnemers bij levering*.

Bij lid 2A geeft de MvT aan dat er meerdere leveranciers zouden kunnen zijn op een enkele slimme meter.

Reactie Essent:

Met één slimme meter is het niet mogelijk om meerdere leveranciers te contracteren. Dit zou namelijk inhouden dat de eindafnemer zijn levering gaat splitsen. Hiervoor moeten de leveranciers onderlinge afspraken maken.

Wij gaan er daarom vanuit dat in lid 2 **NIET** wordt bedoeld op de situatie dat er meerdere leveranciers op **hetzelfde** allocatiepunt zijn. Voor deze situatie lijkt in lid 3 nu een regeling te worden getroffen voor het toerekenen van het verbruik op 1 allocatiepunt aan meerdere leveranciers.

Daarnaast ontbreekt een regeling voor het bepalen van de leverancier die verantwoordelijk is voor de afdracht van de energiebelasting/ODE en het innen van de netbeheertarieven. Ofwel er ontbreekt een regeling voor het aanwijzen van de primaire leverancier waarop artikel 2.2.22 van toepassing is.

Overigens, indien lid 2 en lid 3 gaan over de situatie dat meerdere leveranciers actief zijn op verschillende allocatiepunten, dan komt het ons voor dat deze bepalingen overbodig zijn. Immers dan wordt het verbruik per allocatiepunt gemeten en hoeft het verbruik niet toegerekend te worden.

Voorstel:

Essent pleit ervoor dat – indien met lid 2A wordt bedoeld dat meerdere leveranciers actief zijn op één allocatiepunt - bovenstaande punten in overweging te nemen om de wettekst te verduidelijken en de noodzakelijke aanpassingen te borgen. Daarnaast pleit Essent ervoor dat dit in de wet wordt geregeld welke partij de primaire leverancier is.

Artikel 2.1.2 aanvullende rechten eindafnemers van elektriciteit tav aggregeren

Lid 1 geeft aan dat het de afnemer van elektriciteit vrij staat om een aggregatieovereenkomst te sluiten met de aggregator van zijn keuze.

Reactie Essent:

Omdat het toevoegen van een extra rol de initiële contractcondities van de leverancier beïnvloedt, vragen wij ons af in hoeverre hier voorwaarden aan gesteld mogen worden. Essent vindt dat afspraken nodig zijn om de mogelijke risicoverschuivingen betaalbaar te houden voor een leverancier.

Voorstel:

Het bovenstaand probleem kan ondervangen worden door in de wet op te nemen dat:

- er afspraken gemaakt moeten worden tussen leverancier, BRP en aggregator voordat de aggregator actief wordt op de aansluiting, of;
- leveranciers in staat worden gesteld hun contract aan te passen als het afnamevolume en - patroon door aggregators wordt beïnvloed om zo extra risico premies voor iedereen te voorkomen, of;
- de keuze voor een aggregator uiterlijk 1 maand voor aanvang van de leveringsperiode moet worden gemeld.

Het wetsvoorstel geeft blijk dat aggregators geen vergunningsplicht hebben. Lid 1 geeft aan dat het de afnemer van elektriciteit vrij staat om een aggregatieovereenkomst te sluiten met de aggregator van zijn keuze.

Reactie Essent:

De aggregator krijgt een belangrijke rol in de financiële en administratieve relatie met de eindafnemer. De aggregator is immers de partij die de opbrengst van de teruglevering en de vergoeding voor de flexibiliteit gaat uitkeren aan de eindafnemer. In hoeverre is de eindafnemer verzekerd van een gedegen financieel sterke aggregator als de normen daarvoor niet aanwezig zijn in de wet?

Voorstel:

Ons voorstel is om de rechten en plichten gelijk te trekken met die van een leverancier zodat eindgebruikers goed worden beschermd.

Lid 2 geeft aan dat een eindafnemer van elektriciteit op een aansluiting een leveringsovereenkomst en een aggregatieovereenkomst inzake invoeding kan hebben met verschillende partijen.

Vraag:

Hoeveel verschillende rollen kunnen er tegelijk actief zijn op één allocatiepunt?

Artikel 2.1.3 algemene bepaling energiebedrijven

In lid 1 wordt gesproken over belemmering en discriminatie.

Reactie Essent:

Op basis van de huidige tekst is het onduidelijk wanneer er sprake is van belemmering of discriminatie. Zo staat niet gespecificeerd hoe dit zich verhoudt tot contractuele afspraken over het gebruik van de aggregator/BRP verbonden aan de leverancier. Naar onze mening kan er sprake zijn van contractbreuk als een eindafnemer gedurende het contract kiest voor een andere leverancier, aggregator of BRP-partij dan contractueel is overeengekomen. Immers kan door het combineren van dergelijke diensten een efficiëntie gecreëerd worden. Met het opzeggen vervalt deze efficiëntie en moet het contract worden herzien.

Vraag:

- In hoeverre is het opwerpen van een boetebedrag een belemmering zoals bedoeld in dit artikel?
- In hoeverre mag schade als gevolg van contractbreuk worden verhaald, zoals thans gangbaar is bij het opzeggen van een zakelijk energiecontract?

Artikel 2.1.4 actief worden

Dit artikel beschrijft dat het verboden is voor een energiebedrijf om een eindafnemer ervan te weerhouden actief te worden.

Reactie Essent

Als een eindafnemer zelfstandig of in groepsverband energie gaat opwekken met het oog op eigen verbruik, opslag, verkoop of levering aan derden verandert het afnameprofiel van de klant. Hiermee krijgt deze klant een ander risicoprofiel. Dit risico wordt meestal door de klant bij de leverancier belegd, welke hiervoor kosten in rekening brengt. Op basis van de huidige wettekst is het onduidelijk of *niet mogen weerhouden* betekent dat de energieleverancier geen extra kosten in rekening mag brengen.

Vraag:

- Mogen er andere kosten in rekening worden gebracht als de klant een ander afnameprofiel krijgt dan bij het afsluiten van het contract is gemeld? Blijft het mogelijk om hierover contractueel afspraken te maken? Zit daarbij nog verschil tussen de verschillende type eindafnemers?
- Hoe worden dergelijke wijzigingen zoals het participeren in een energiegemeenschap centraal geadmineerd zodat een dergelijk iets bekend is bij alle huidige en toekomstige contractpartijen?

Artikel 2.1.5 voorwaarden energiegemeenschap

Lid 2b stelt dat indien de energiegemeenschap die hernieuwbare opwek ontwikkelt dat doet bij of in de nabijheid van de energiegemeenschap.

Reactie Essent:

Nabijheid wordt hierin niet nader gedefinieerd.

Vraag:

Hoe wordt de nabijheid verder gespecificeerd?

In lid 1A staat dat de statuten bepaalde zaken moeten borgen.

Reactie Essent:

In de wettekst is niet opgenomen wat de consequenties zijn als deze zaken niet in de statuten zijn geborgd.

Vraag:

Wat is de consequentie indien dit niet is geborgd? Gelden dan de hier genoemde bepalingen niet, en heeft een energiegemeenschap dan niet de hier genoemde rechten?

Afdeling 2.2.1 Algemene voorschriften over contractuele verhouding tussen eindafnemers en leveranciers

In artikel 2.2.1 wordt gesproken over de leverancier die betrouwbaar is en handelt tegen een transparante, duidelijk vergelijkbare en marktgebaseerde prijzen en tegen redelijke voorwaarden.

Reactie Essent:

In de geliberaliseerde markt is het een belangrijk om heldere kaders af te spreken rondom de aanbiedingen die gedaan worden richting eindafnemers. De term 'marktgebaseerde prijzen' draagt hier wat ons betreft niet bij aan deze heldere kaders. Wat nu marktconform is hoeft aan het einde van het contract dat niet meer te zijn. Bijvoorbeeld, als de prijzen gedurende de looptijd van een contract met vaste prijs stijgen betaald de klant aan het einde van het contract minder dan de op dat moment geldende marktgebaseerde prijs.

Voorstel:

Essent stelt voor de betreffende zin te wijzigen in: 'Een eindafnemer heeft recht op levering van elektriciteit of gas door een leverancier, tegen een transparante, duidelijk vergelijkbare prijs en tegen redelijke voorwaarden.'

Artikel 2.2.2 leveringsovereenkomst

De tekst van artikel 2.2.2. vermeldt dat een leverancier bij het sluiten van de leveringsovereenkomst het type eindafnemer registreert waarmee hij een leveringsovereenkomst afsluit en jaarlijks een controle uit op juistheid van deze gegevens uitvoert.

Reactie Essent:

Essent vindt het onwenselijk voor de leverancier en de eindgebruiker om de jaarlijkse controle op de juistheid van de gegevens van de eindafnemer uit te voeren. Dit zorgt voor een veelvoud aan klantcontact en onnodige administratieve lasten.

Daarnaast is het onduidelijk met welk type eindafnemer leveranciers een leveringsovereenkomst moeten afsluiten.

Voorstel:

Wij stellen voor om deze tekst aan te passen naar: *het tijdig aanpassen van de type eindafnemer zodra de leverancier hier kennis van heeft*. Dit kan eventueel worden aangevuld met een actieve melding vanuit de daarmee gepaard gaande onnodige administratieve lasten.

Daarnaast stelt Essent voor om de meldplicht bij aanvang en verandering neer te leggen bij de eindafnemer.

eindafnemer als er fundamentele wijzigingen plaatsvinden?

Artikel 2.2.3 factureren en informeren

Lid 1 stelt dat een leverancier kosteloos en periodiek facturen verstrekt.

Reactie Essent

De term 'verstrekken' leidt mogelijk tot onduidelijkheid omtrent het fysiek ter beschikking stellen van alle achterliggende data van een factuur wat op termijn zeker bij dynamische tarieven zorg draagt voor het vertrekken van veel data.

Voorstel:

Wij stellen voor 'verstrekken' te wijzigen in 'ter beschikking stellen'.

In lid 1 en 2 van het artikel worden de eisen aan de factuur beschreven.

Reactie Essent

Bij de eisen die worden gesteld aan een factuur wordt gesuggereerd dat de eindafnemer slechts één contract kan hebben, aangezien er gesproken wordt over enkel de energieleverancier die factureert. Daarnaast is het niet mogelijk voor marktdeelnemers om de gevraagde gegevens te vermelden op de factuur. Deze partijen beschikken namelijk niet over de opwekkingsgegevens, zij beschikken enkel over gegevens van de hoeveelheid teruggesteelde energie het net.

Voorstel:

[Voorstel m.b.t. de factuur van de leverancier]

Wij adviseren bij dit artikel te vermelden dat de gegevens die vermeld moeten worden op de factuur enkel de gegevens betreffen die bij de gefactureerde partij gecontracteerd zijn, mits dit gebaseerd kan worden op allocatiedata.

Voorstel

Lid 3 spreekt de betrouwbaarheid van de opwekkingsgegevens van elektriciteit.

Reactie Essent:

De opwekkingsgegevens waar naar verwezen wordt zijn door het uitsplitsen van de marktrollen niet duidelijk. De opwekkingsgegevens die een energieleverancier heeft zijn die van de inkoop van de elektriciteit. Dit is het stroometiket.

Vraag:

Welke definitie hoort bij 'opwekkingsgegevens'? Zijn het opwekkingsgegevens of betreffen het gegevens die op het net zijn ingevoerd ?

Artikel 2.2.6a dynamische elektriciteitsprijs

Dit artikel stelt dat een leverancier met meer dan 200.000 eindafnemers desgevraagd een leveringsovereenkomst op basis van een dynamische elektriciteitsprijs moet aanbieden aan eindafnemers met een slimme meter.

Reactie Essent:

Essent is van mening dat de grens van 200.000 afnemers afbreuk doet aan het level playing field tussen leveranciers. Daarnaast is dit onderdeel in de richtlijn gekomen om in markten waarin dergelijke producten niet worden aangeboden dit te introduceren. In Nederland is in de energiemarkt een ruime keuze tussen verschillende contracten. Ook de mogelijkheid voor een dynamisch tarief bestaat. Als er vraag komt vanuit de eindafnemer kan een leverancier zelf de beslissing maken dit wel of niet aan te bieden.

Voorstel:

Wij geven het voorstel om dit artikel te schrappen of niet te implementeren. Hierdoor behouden de partijen in de markt de vrijheid om de producten naar eigen inzicht aan te bieden.

Het artikel spreekt over een leveringsovereenkomst op basis van een dynamische elektriciteitsprijs.

Reactie Essent:

Zoals het product met een dynamische elektriciteitsprijs beschreven staat zorgt dit voor een situatie waarin de leverancier de gemaakte kosten onvoldoende in rekening kan brengen bij de afnemers. De leverancier maakt immers kosten voor administratieve handelingen en loopt incassorisico. Daarnaast maakt een leverancier kosten als een klant het contract per direct opzegt waardoor vooraf ingekochte energie voor die klant niet verkocht kan worden. Dit zorgt voor ongewenste risico's aan de kant van de energieleverancier.

Daarnaast zorgt dit ook voor onvoorziene risico's aan de kant van de eindafnemer. Bij een lage elektriciteitsprijs is het fijn te profiteren van een goedkoop tarief, echter zien we dat de schommelingen in de energieprijs ook kunnen zorgen voor dermate hoge kosten dat de factuur op sommige momenten onbetaalbaar wordt.

Tot slot is het ons inziens onvoldoende geborgd dat bij dynamische pricing individuele PTE-allocatie een verplichting is.

Vraag:

- Wat wordt verstaan onder een dynamische elektriciteitsprijs?
- Mag er aan dergelijke klanten een borg worden gevraagd die de risico's vanuit de energieleverancier en/of aggregator voldoende afdekt?
- Bij een dynamisch tarief kan een eindafnemer zoals het nu beschreven staat per direct opzeggen. Dit geldt ook als er al voor deze klant is ingekocht. Mogen kosten die al gemaakt zijn voor een klant die per direct opzegt in rekening worden gebracht en is hier ook een maximale periode aan gerelateerd?

Voorstel:

- Het expliciet opnemen in de MvT dat een individuele PTE-allocatie verplicht is bij het gebruik maken van dynamische prijzen

Artikel 2.2.9 aanvullende eisen leveringsovereenkomst i.v.m. balanceren

Dit artikel beschrijft dat een leverancier van elektriciteit er zorg voor draagt dat in de leveringsovereenkomst met een huishoudelijke eindafnemer of een micro-onderneming is opgenomen dat de eindafnemer de financiële verantwoordelijkheid voor de onbalans - die hij door de onttrekking van de elektriciteit in het systeem veroorzaakt - overdraagt aan de leverancier als deze zelf balanceringsverantwoordelijke is, of aan de balanceringsverantwoordelijke van de leverancier. Uitzondering is als de eindafnemer aangeeft dat hij de financiële verantwoordelijkheid voor de onbalans overdraagt aan een andere balanceringsverantwoordelijke.

Reactie Essent:

Essent pleit ervoor om de verantwoordelijkheid voor balansverantwoordelijkheid neer te leggen daar waar de beslissing ligt, oftewel de eindafnemer.

Daarnaast gaat de energieleverancier een contract aan met tarieven gebaseerd op het verwachte verbruik en verbruikspatroon. Doordat eindafnemers de mogelijkheid hebben om over te stappen van balanceringsverantwoordelijke gedurende de contractperiode veranderen die parameters waardoor het contract dat is aangeboden niet meer aansluit bij de werkelijke situatie.

Voorstel:

Essent stelt voor om het artikel zo aan te passen, zo de eindafnemer verantwoordelijk is voor het overdragen van de balanceringsverantwoordelijkheid

Vraag:

Wordt het een leverancier toegestaan uitsluitend contracten aan te bieden waarin deze de balansverantwoordelijk overneemt.
verbinden aan het overstappen? Of hier nadere voorwaarden aan ontbinden?

Artikel 2.2.15 leveringsvergunning

Lid 1 van dit artikel beschrijft dat het verboden is zonder vergunning elektriciteit of gas te leveren aan een huishoudelijk eindafnemer of micro-onderneming. De rest van het artikel bespreekt een aantal uitzonderingen.

Reactie Essent:

Om ervoor te zorgen dat alle marktrollen handelen naar hun verantwoordelijkheid binnen de juiste kaders is het van belang dat er sprake is van voldoende toezicht op de verschillende marktrollen. De leveringsvergunning zorgt voor een dergelijke entry-check en is van groot belang om de kwaliteit binnen de markt op niveau te houden. Het verbod om zonder vergunning elektriciteit of gas te leveren aan een huishoudelijk eindafnemer of micro-onderneming is dan ook erg belangrijk. Essent maakt zich dan ook zorgen over de uitzonderingen die in het artikel worden gemaakt omtrent de noodzaak van het hebben van een leveringsvergunning, aangezien dit de bescherming van huishoudelijke en klein-zakelijke eindafnemers aantast. Naar onze mening zorgen de uitzonderingen die gemaakt zijn en het niet benoemen van de rol van de aggregator voor onzekerheid voor eindafnemers.

Voorstel:

Essent vraagt om de leveringsvergunning of een soortgelijk instrument ook verplicht te stellen voor aggregators en de andere uitzonderingen die gemaakt worden in artikel 2.2.15.

In onderliggende regelgeving is vastgelegd dat een leverancier met een leveringsvergunning preventieve maatregelen neemt om het beëindigen van levering aan een huishoudelijke afnemer of een micro-onderneming wegens betalingsachterstand zoveel mogelijk te voorkomen.

Reactie Essent:

Uiteraard zijn wij van mening dat dit een belangrijk onderdeel is van de taak van de energieleverancier en dit is een (maatschappelijke) verantwoordelijkheid die serieus opgepakt wordt binnen de merken van Essent. Echter voorzien wij in twee typen situaties dat dit uitgangspunt niet één op één overgenomen kan worden:

1. Contracten met dynamische elektriciteitsprijzen (). De klant is bij het aangaan van de overeenkomst van dit product akkoord gegaan met de risico's die hierbij horen.
2. Klanten die gebruik maken van een secundaire leverancier, een eigen BRP of aggregator. In dit geval zou niet enkel de primaire leverancier met leveranciersvergunning zorg moeten dragen voor het voorkomen van een betalingsachterstand.

Voorstel:

Essent stelt voor een uitzondering te maken op de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van betaalachterstanden bij de leverancier voor contracten met dynamische elektriciteitsprijzen. Daarnaast stelt Essent voor om in het artikel expliciet op te nemen dat de secundaire leverancier, een eigen BRP of aggregator bijdragen aan het voorkomen van schulden bij de eindafnemer.

Artikel 2.2.24 salderen elektriciteit

In artikel 2.2.24 komt het salderen van elektriciteit ter sprake.

Reactie Essent:

In het eerder door de minister naar de Tweede Kamer gestuurde wetsvoorstel over het salderen van energie wordt salderen mogelijk tot 1 januari 2031. Dit zorgt ervoor dat voor de eindafnemers die salderen de primaire leverancier ook de aggregator wordt, om zo het salderen te kunnen verwerken.

Vraag:

In hoeverre wordt hiermee een uitzondering gemaakt op artikel 2.1.2?

Artikel 2.2.27 actieve eindafnemer die levert

Dit artikel schrijft dat, indien een leverancier als bedoeld in artikel 2.2.15, tweede lid, onderdeel b, elektriciteit levert aan een eindafnemer, zijn de artikelen 2.2.4 2.2.6 en 2.2.9 niet van toepassing.

Reactie Essent:

Deze uitzondering zorgt ervoor dat een dergelijke eindafnemer zelf een BRP moet verzorgen, en bij een conflict direct aangewezen is op een uitspraak van de rechter. Hoewel deze rol mogelijk een goede aanvulling is op de reeds bestaande rollen, is de bescherming van de consument hierbij onvoldoende meegenomen.

Artikel 2.3.1 Algemene voorschriften over de contractuele verhouding tussen eindafnemers en aggregatoren

Dit artikel beschrijft de rol van aggregator.

Reactie Essent:

Omtrent de eisen die aan de overeenkomst met een aggregator worden opgesteld heeft Essent een aantal vragen.

Vraag:

- Welke regels zijn er van toepassing indien een eindafnemer zelf flexibiliteit inzet op de energiemarkt of verkoopt aan een netbeheerder, en daarmee de rol van aggregator invult?
- Welke regels zijn van toepassing indien er op de aansluiting enkel wordt ingevoerd, en er dus geen sprake is van een eindafnemer?

Artikel 2.5.1 balanceringsverantwoordelijke voor elektriciteit

Dit artikel beschrijft de rol van balanceringsverantwoordelijke.

Reactie Essent:

Een aggregator moet ten behoeve van vraagresponsdiensten afspraken maken met de balanceringsverantwoordelijke op de aansluiting of het allocatiepunt. Hierbij wordt echter voorbij gegaan aan de rol van de leverancier in de vrije markt. Afhankelijk van de afspraken tussen eindafnemer, leverancier en balanceringsverantwoordelijke is de leverancier namelijk verantwoordelijk voor een deel van de taken en risico's.

Daarnaast moeten afspraken tussen aggregator, balanceringsverantwoordelijke en leverancier zullen moeten worden afgestemd op de specifieke (contractuele) situatie van de betrokken eindafnemer, aangezien er dankzij de vrije markt veel verschillende constructies mogelijk zijn.

Voorstel:

Essent stelt wij voor om in de wet vast te leggen dat de aggregator ook afspraken met de leverancier moet maken zodat de afwikkeling van de inzet van flexibiliteit goed door alle betrokken partijen kan worden verwerkt.

Artikel 2.7.4 soorten GvO's/CvO's en mandateren taken MEZK

Dit artikel bespreekt de verantwoordelijkheden van de minister rondom GvO's en CvO's.

Reactie Essent:

Decentrale kleinschalige opwek van duurzame elektriciteit groeit snel. Momenteel wordt voor deze elektriciteit geen GvO's aangemaakt, waardoor op deze aansluitingen het groene aspect van deze energie verloren gaat.

Voorstel:

Essent stelt voor om aan dit artikel toe te voegen dat CertiQ verplicht is om ook kleine aansluitingen (al dan niet gebundeld door de aggregator) ook toe te staan GvO's aan te laten maken.

HOOFDSTUK 3

Beheer van elektriciteits- en gassystemen

Hoofdstuk drie gaat over de samenwerking tussen netbeheerders en de markt. De afgelopen jaren is in het kader van o.a. wet STROOM en wet VET hier al veel over gesproken. Essent is sterk van mening dat heldere afbakening van beide speelvelden essentieel is om de energietransitie vorm te geven. Aan de andere kant kan het helemaal vastleggen van de speelvelden de energietransitie ook weer onnodig op slot zetten. Essent pleit er daarom voor om een experimenteerartikel in de wet te behouden, maar zeer terughoudend te zijn deze daadwerkelijk in te zetten. In de toekomst zien mogelijkheden van het experimenteerartikel gebruik te maken voor het transport van andersoortige gassen, TTF-gelijke oplossingen of een waterstofbeurs. Maar primair willen we voorkomen dat netbeheerders, als publieke organisaties, de vrije markt passeren en rechtstreeks producten in gaan kopen of zelf actief worden in markten waar marktpartijen in investeren, zoals opslag.

Artikel 3.2.6 erkenning GS

In lid 1E wordt aangegeven dat een GS alleen geldt voor minder dan 1000 aangeslotenen.

Reactie Essent:

Het is onduidelijk waarom hier gekozen is voor de term ‘aangeslotenen’. In andere artikelen in de wettekst worden grenzen aangeduid op basis van het aantal eindafnemers.

Voorstel:

Wij stellen voor om de term ‘aangeslotenen’ te vervangen door ‘eindafnemers’ om zo de consistentie in de wettekst te verhogen.

Artikel 3.3.6. algemene werkzaamheden en uitbesteding daarvan

Lid 3 stelt dat een systeembeheerder geen werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor het realiseren van een aansluiting mag uitbesteden aan een onderneming waar een leverancier onderdeel van uitmaakt.

Reactie Essent:

Essent vraagt zich af waarom hier alleen de leverancier wordt benoemd? Er zijn namelijk ook andere (commerciële) rollen die door partijen vervuld kunnen worden.

Voorstel:

Wij stellen voor de reikwijdte van het artikel te vergroten tot alle marktpartijen.

Artikel 3.3.7 opslag door transmissie- en distributiesysteembeheerders

Artikel 3.3.7 geeft de mogelijkheid om een opslagfaciliteit als onderdeel van een elektriciteitsnet in te zetten.

Reactie Essent:

Een opslagfaciliteit als onderdeel van een net heeft invloed op de werking van de markt. Immers zorgt opslag van energie voor meer of minder opwek op een bepaald moment. Als dit door een systeembeheerder wordt toegepast kan dit marktverstoring werken.

Aan de andere kant zal ons energiesysteem komende jaren in toenemende mate behoefte hebben aan flexibiliteit, ook door opslag. Het organiseren van deze opslag is een taak die de markt kan oppakken door opslag onderdeel te maken van de werking van deze markt.

Daarnaast is er ook mogelijk behoefte aan opslag bij netcongestie, waarbij opslag toegepast kan worden voor peak shaving. Ook in dit geval moet deze taak aan de markt worden overgelaten om te voorkomen dat er op enerlei wijze marktverstoring plaatsvindt.

Voorstel:

Essent stelt daarom voor om lid A te schrappen, en alleen de mogelijkheid om met ontheffing van de ACM energieopslag door een systeembeheerder toe te staan.

Artikel 3.3.8 erkenning als VGNOG

In dit artikel wordt gesteld dat, mits er aan voorwaarden wordt voldaan, een energieopslagfaciliteit gezien kan worden als onderdeel van het netwerk.

Reactie Essent:

Elke vorm van opslag zal altijd concurreren met andere vormen van opslag en flexibiliteit in de markt. Aangezien systeembeheerders de mogelijkheid krijgen deze in te kopen op de markt, zien wij geen reden waarom een VGNOG een aparte status zou moeten genieten. Pas met een ontheffing zou een systeembeheerder activiteiten mogen ontplooiën die concurreren met de markt. Voor de beoordeling daarvan is het niet relevant hoe deze opslag door de systeembeheerder wordt gebruikt.

Voorstel:

Essent stelt daarom voor dit artikel te laten vervallen en aan te sluiten bij de beoordelingscriteria van 3.3.9.

Artikel 3.3.9 ontheffing opslag door transmissie- of distributiesysteembeheerder

In artikel 3.3.9 lid B staat dat de transmissie- of distributiesysteembeheerder de opslagfaciliteit niet gebruikt om elektriciteit op de elektriciteitsmarkten te kopen of te verkopen.

Reactie Essent:

Ons inziens wordt hiermee wordt eigen opwek gesuggereerd. Dit is een markttaak welke de netbeheerder bij de markt kan inkopen en hoeft dus niet te worden uitgevoerd door de systeembeheerder.

Voorstel:

Indien dit artikel eigen opwek door systeembeheerders betreft stelt Essent voor lid B te schrappen.

Artikel 3.4.2 beheer- en ontwikkeltaak

In dit artikel wordt vermeld dat een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit bij de ontwikkeling van het systeem in overweging neemt of de inkoop van elektriciteits- en vermogensdiensten, de verzwaring van het systeem kan voorkomen.

Reactie Essent

Wij zijn van mening dat dit een waardevol artikel is waarmee maatschappelijk ongewenste kosten kunnen worden voorkomen. De komende jaren zullen we een grote toename van decentrale energie-opwek zien als gevolg van de energietransitie, wat lokaal zal vragen om verzwaring van het elektriciteitssysteem. Het tijdelijk inkopen van elektriciteits- en vermogensdiensten kan zorgen voor 'extra' capaciteit totdat er een netuitbreiding heeft plaatsgevonden, zodat de energietransitie niet gehinderd wordt.

Echter stelt Essent dat er aan de manier waarop deze diensten worden ingekocht duidelijke voorwaarden moeten zitten. Deze voorwaarden moeten borgen dat deze diensten in eerste instantie altijd in de markt ingekocht worden, en dat voorkomen wordt dat er te snel gegrepen wordt naar het uiteindelijke middel van een bilaterale prijsafspraken met een aansluiting die wil opwekken of wil afnemen. Dit werkt namelijk marktverstrend.

Voorstel:

Wij stellen voor in lagere regelgeving deze voorwaarden nader te bepalen. Daarnaast stellen wij voor om in de MvT en wettekst een cascadering op te nemen waarbij:

- Er eerst marktgebaseerd elektriciteits- en vermogensdiensten worden ingezet;
- Pas als deze aantoonbaar niet beschikbaar zijn mag worden overgegaan op onderbreekbare ATO's
- Pas als ook dat niet tot een oplossing leidt mag een verzoek voor transportcapaciteit worden geweigerd.

Hiermee voorkomen we dat de systeembeheerder de vrije markt kan passeren.

Artikel 3.4.8 aansluitaak elektriciteit

Lid 1 geeft aan dat een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit op verzoek een aanbod doet tot de aanleg van een aansluiting op zijn systeem op een voor aansluiting geschikt punt met een bij die aansluiting behorend spanningsniveau dat de laagste aansluitkosten oplevert.

Lid 2 stelt dat, in afwijking hiervan, een transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit een verzoek om een aanbod tot aanleg van of wijziging naar een grote aansluiting voor elektriciteit kan afwijzen en het doen van een aanbod kan uitstellen indien de aansluiting op dat spanningsniveau naar het oordeel van de systeembeheerder meer geschikt is gelet op de belasting van zijn systeem of dit leidt tot lagere totale kosten voor de systeembeheerder en de verzoeker tezamen.

Reactie Essent:

De uitzondering beschreven in het tweede lid biedt ons inziens onvoldoende ruimte voor het meewegen van de belangen van de verzoeker van een aansluiting. Als deze belangen onvoldoende worden meegewogen heeft dit impact op de investeringszekerheid.

Vraag:

- Hoe wordt in de wet geborgd dat de belangen van de verzoeker van de aansluiting voldoende worden meegewogen?

Artikel 3.4.14 transporttaak elektriciteit

Onder lid 3b wordt gesproken over transport met geheel of gedeeltelijk onderbreekbare beschikbaarheid.

Reactie Essent:

Transport met geheel of gedeeltelijk onderbreekbare beschikbaarheid is een vorm van het inzetten van flexibiliteit, welke concurreert met de andere opties om flexibiliteit in te zetten ten behoeve van het voorkomen van congestie. Ook druist deze optie in tegen het beginsel dat een aangeslotene recht heeft op transportcapaciteit, welke de systeembeheerder vervolgens kan afkopen (op basis van vrijwilligheid).

Voorstel:

Om te borgen dat de markt voor flexibiliteit zo goed mogelijk wordt benut stellen wij voor om in de wet op te nemen dat er altijd eerst op marktgebaseerde manier een oplossing wordt gezocht, en pas als is aangetoond (bij de ACM) dat dit niet tot een oplossing heeft geleid de mogelijkheid voor onderbreekbare transportcapaciteit aan te bieden.

Artikel 3.4.11. in gebruik geven, beheren en onderhouden van aansluitingen

Dit artikel gaat over in gebruik geven, beheren en onderhouden van de aansluiting door een transmissie- of distributiesysteembeheerder.

Reactie Essent

Dit heeft in onze perceptie niets te maken met leverings- aggregator- en BRP- contracten. Contracten gaan immers over transport en levering, niet over het technisch beheer van een fysiek systeem.

Voorstel:

Essent geeft de Voorstel dit artikel te schrappen.

Artikel 3.4.15 congestie en inkoop flexibiliteit elektriciteit

Dit artikel bespreekt de inkoop van elektriciteit of vermogen of elektriciteit- of vermogensdiensten door transmissie- en distributiesysteembeheerders.

Reactie Essent:

Evenals bij artikel 3.4.2 vindt Essent het belangrijk om te voorkomen dat dit artikel leidt tot marktversturende effecten.

Voorstel:

Evenals bij artikel 3.4.2 stellen wij voor om in de MvT en wettekst een cascadering op te nemen hoe een netbeheerder mag komen tot een aangepaste ATO met onderbreekbare beschikbaarheid waarbij er een rol voor toezicht ligt bij de ACM. De in het 6^e lid genoemde ontheffing is dan een voorwaarde die daaraan kan worden gesteld.

Artikel 3.4.18 balancering TSB elektriciteit

Lid 3 stelt dat de transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit balanceringsdiensten op de elektriciteitsmarkt inkoopt en doet dit volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures die deelname van alle in aanmerking komende marktdeelnemers faciliteert.

Reactie Essent:

Essent onderschrijft dit artikel, maar ziet graag dat toetsing door de ACM plaatsvindt op de specificaties van de balanceringsdiensten zodat de belangen van alle deelnemers aan het systeem worden bewaakt.

Voorstel:

Aan lid 3 de volgende bijzin toevoegen: “... en marktgebaseerde procedures, welke zijn goedgekeurd door de ACM, die deelname ...”

Artikel 3.4.19 balancering TSB gas

Lid 3a spreekt van “hij zich overeenkomstig zijn balanceringsportfolio gedraagt”.

Reactie Essent

Ons inziens is het onduidelijk wat er met deze zinsnede wordt bedoeld.

Voorstel:

Graag deze zin verduidelijken.

Artikel 3.4.22 informatieverstrekking

In dit artikel wordt de informatieverstrekking door een distributiesysteembeheerder over het gebruik en de mogelijkheden van een slimme meetinrichting geregeld.

Reactie Essent:

In de wet wordt voorgesteld dit in een ministeriële regeling te regelen. Ons inziens is de huidige informatiecode hiervoor zeer geschikt, aangezien deze momenteel goed werkt. Daarom heeft het onze voorkeur als deze ministeriële regeling dichtbij deze informatiecode blijft.

Voorstel:

De intentie om in deze ministeriële regeling dichtbij de huidige informatiecode te blijven vermelden in de MvT.

Artikel 3.4.34 tijdelijke taken

Lid 1 bespreekt dat transmissie- of distributiesysteembeheerders andere taken dan de toegekende taken mogen uitvoeren voor een duur van ten hoogste 5 jaar.

Reactie Essent:

Dit artikel verlaagd de investeringszekerheid voor marktpartijen (omdat zij mogelijk concurrentie kunnen verwachten van netbeheerders) waardoor innovatie mogelijk minder snel van de grond komt.

Voorstel:

Om marktpartijen meer zekerheid te geven zouden wij een bepaalde mate van terughoudendheid willen toevoegen aan dit lid.

Artikel 3.5.17 leveringszekerheid

Dit artikel beschrijft dat een distributiesysteembeheerder preventieve maatregelen neemt om het beëindigen van het transport van elektriciteit of gas aan een huishoudelijke afnemer of een micro-onderneming wegens betalingsachterstand zoveel mogelijk te voorkomen.

Reactie Essent:

Het is ons onduidelijk hoe de distributiesysteembeheerder hiervoor gaat zorgen. Krijgt de distributiesysteembeheerder de taak toezicht te houden op marktpartijen of gaan ze zich mengen met het debiteurenbeheer van de marktpartijen? Beide zijn erg onwenselijk. Toezicht is een taak die behoort bij het ACM en het debiteurenbeheer ligt bij de marktpartijen.

Voorstel:

De taak zoals beschreven in dit artikel neerleggen bij de ACM als onafhankelijke toezichthouder, en niet bij de distributiesysteembeheerder.

Artikel 3.5.18 klachtbehandeling

Dit artikel schrijft dat een distributiesysteembeheerder voorziet in een transparante, eenvoudige en goedkope procedure voor de behandeling van klachten van huishoudelijk eindafnemers en micro-ondernemingen.

Reactie Essent:

De wet beschrijft niet hoe dit voor andere eindafnemers is geregeld.

Voorstel:

Graag opnemen dat systeembeheerders voor andere eindafnemers ook een procedure inrichten voor de behandeling van klachten.

Artikel 3.5.19 overzetten bij faillissement leverancier

In artikel 3.5.19 wordt geregeld dat de transmissiesysteembeheerder een voorziening treft voor het geval van een faillissement van een leverancier of indien de leveringsvergunning wordt ingetrokken.

Reactie Essent:

Het is ons onduidelijk wat dit precies betekent. Worden er bijvoorbeeld budgetten ingeruimd voor deze voorziening? Daarnaast is onduidelijk wat er precies gebeurt bij een faillissement. De tekst wekt nu de Voorstel dat de eindafnemer hierbij zelfstandig een nieuwe marktpartij moet vinden.

Voorstel:

Graag de wettekst nader specificeren op basis van bovenstaande punten.

Lid 2 spreekt over balanseringsverantwoordelijke en leverancier.

Reactie Essent:

In het artikel ontbreken de andere marktrollen die er momenteel zijn zoals die van de aggregator. Aangezien de aggregator ook een financiële relatie krijgt met de afnemer zou deze moeten worden toegevoegd.

Voorstel:

Wij stellen voor de rol van aggregator toe te voegen aan dit artikel.

Artikel 3.8.1 algemene bepalingen tarieven

In dit artikel kan de cascadering van de OV exit geregeld worden.

Reactie Essent:

In de wettekst wordt momenteel de cascadering van de OV exit niet geregeld. Door dit te regelen in de wet zorgen we voor een kostenvermindering voor eindafnemers doordat een risicopremie door energieleveranciers niet meer in rekening hoeven worden gebracht. De gereguleerde kosten van GTS worden hiermee immers 1-op-1 doorbelast waardoor er ook geen nadeel plaatsvindt elders in het systeem.

Voorstel:

Wij stellen voor om onder lid 4 het deel “of, in het geval van de transmissiesysteembeheerder voor gas, een netgebruiker als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel 11, van verordening 715/2009” te schrappen.

Hoewel volgens correspondentie met het ministerie hiervoor de basis is gelegd in de ministeriele regeling welke in artikel 3.8.2 lid 3 beschreven staat, hebben wij de voorkeur voor het aanpassen van artikel 3.8.1.

HOOFDSTUK 4

Beheren en uitwisselen van gegevens

Hoofdstuk 4 van de Energiewet heeft betrekking op het beheer en de uitwisseling van gegevens. Dit hoofdstuk is tevens de drager van Afsprakenstelsel dat thans (en in het voorbije jaar) door de sector, in samenspraak met het Ministerie van Economische Zaken, wordt uitgewerkt.

Afsprakenstelsel

Sinds begin 2020 werken netbeheerders, leveranciers, het Ministerie van Economische Zaken en talloze andere partijen in de energiemarkt aan de totstandkoming van het Afsprakenstelsel voor de uitwisseling van data gebruikt in gereguleerde energieprocessen. Dit stelsel voorziet in de wens en de noodzaak om nieuwe marktrollen en marktrollen die op dit moment geen onderdeel zijn van de gereguleerde marktfacilitering binnen de Vereniging Nederlandse Energie- Data Uitwisseling (NEDU), zoals bijvoorbeeld een ODA, particuliere afnemers en aggregators, een robuuste plaats in de besluitvorming over systeem processen en datadeel processen te geven.

Logica van het Afsprakenstelsel

Het Afsprakenstelsel introduceert de begrippen Marktfaciliteringsforum (MFF) en Beheerder (van het Afsprakenstelsel (BAS)).

Het MFF is het open, onafhankelijk, slagvaardig en bindend overleg- en besluitvormingsplatform voor alle onderwerpen gerelateerd aan de uitwisseling van data gebruikt in gereguleerde energieprocessen. Alle belanghebbenden in de energiewereld nemen deel aan het MFF. Concreet gaat het daarbij om systeembeheerders, systeemmarktpartijen, (commerciële) niet-systeempartijen, representatieve organisaties van zakelijke gebruikers en representatieve organisaties van consumenten.

De rol van het BAS wordt daarin omschreven als de entiteit die het Afsprakenstelsel beheert conform de beslissingen zoals genomen in het MFF, en die de uitvoering van de besluiten die door het MFF zijn genomen coördineert en faciliteert.

Met dit stelsel zorgt de sector in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken voor een efficiënte en effectieve marktfacilitering op basis van een gelijk speelveld voor alle belanghebbenden (inclusief de eindafnemers) wat betreft de uitwisseling van data die wordt gebruikt in de gereguleerde energieprocessen.

Hoofdstuk 4 Energiewet

Hoofdstuk 4 van de Energiewet is het hoofdstuk waarin het Afsprakenstelsel wettelijk gefaciliteerd zou moeten worden. Essent constateert in dit hoofdstuk echter op belangrijke punten een afstand tussen de concept wettekst en (de logica van het) Afsprakenstelsel. Zo ontbreken in de tekst de termen MFF en BAS geheel. Essent gaat er derhalve vanuit dat daar waar de concept wet spreekt over de gegevensuitwisselingsentiteit bedoeld worden het MFF en BAS die binnen de reikwijdte van de governance van het Afsprakenstelsel samenwerken.

Op grond hiervan is Essent overigens ook van mening de processen die de gegevensuitwisselingsentiteit uitvoert zich beperken tot deze genoemd in artikel 4.1 lid 2 onderdelen 1°, 2° en 4°. Om die reden stellen wij voor de tekst van hoofdstuk 4 op deze punten aan te passen.

Het Register van de Gegevensuitwisselingsentiteit

Hoofdstuk 4 stelt dat een van de taken die aan de gegevensuitwisselingsentiteit wordt toegekend het bijhouden van een register betreft. Deze taak is binnen het Afsprakenstelsel niet neergelegd bij het BAS. Daarnaast is Essent is van mening dat niet de gegevensuitwisselingsentiteit maar de systeembeheerder gegevens bijhoudt en dat dit al is voorzien in artikel 4.2. Alle overige artikelen die verwijzen naar het register van de gegevensuitwisselingsentiteit kunnen derhalve worden geschrapt.

Gesloten Distributie Systemen (GDS)

Essent is, met het Kabinet, voorstander van een gelijk speelveld. Om die reden stellen wij vast de rechten en plichten bij gesloten distributie systemen (GDS) in dit wetsvoorstel vaak niet duidelijk zijn. Dat is bijvoorbeeld aan de orde in de artikelen 4.6 en 4.8. Wij stellen daarom voor de formulering van deze artikelen aan te passen opdat meer duidelijkheid ten aanzien van gesloten distributiesystemen wordt gecreëerd en op deze wijze recht wordt gedaan aan de noodzaak van een gelijk speelveld in onze gereguleerde sector.

Artikel 4.1 gegevens en processen

Artikel 4.1 lid 3 stelt: 'Bij ministeriële regeling wordt bepaald welke partij of partijen voor de daarbij aan te wijzen processen de daarbij aan te duiden gegevens verzamelt, aanlevert, ontvangt of bewerkt, en welke partij toegang heeft tot de daarbij aan te duiden gegevens en met welke partij de daarbij aan te duiden gegevens worden uitgewisseld'.

Voorstel:

Essent ziet in de MvT graag een toelichting bij dit artikel over de verantwoordelijkheid om onder dit artikel gegevens te bewaren en te verwijderen.

Artikel 4.4 controle van gegevens

Artikel 4.4 lid 3 spreekt over 'vastgestelde termijn'.

Voorstel:

Bij de in dit wetsvoorstel genoemde termijnen dient de Algemene Termijnenwet als uitgangspunt te worden genomen. Wij stellen voor om artikel 4.4 lid 3 als volgt te herformuleren:

Artikel 4.4 lid 3 stelt: Een transmissie- of distributiesysteembeheerder bewaart de gegevens die in een register zijn opgenomen gedurende een bij ministeriële regeling vastgestelde termijn gebaseerd op de Algemene termijnenwet. Deze termijn kan verschillend zijn voor verschillende gegevens.

Reactie bij Artikel 4.6 gegevensbeveiliging

Artikel 4.6 lid 1 stelt: De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen om de risico's voor de beveiliging van gegevens die in een register als bedoeld in artikel 4.2 zijn opgenomen te beheersen.

Voorstel:

Essent onderschrijft de beheersing van risico's bij de beveiliging van data door de transmissie- of distributiesysteembeheerder en meent dat deze risicobeheersing ook moet gelden bij gesloten distributiesystemen. Essent stelt voor artikel 4.6 lid 1 als volgt aan te passen:

De transmissie- of distributiesysteembeheerder neemt passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen om de risico's voor de beveiliging van gegevens die in een register als bedoeld in artikel 4.2 zijn opgenomen te beheersen, ook binnen gesloten distributiesystemen.

Artikel 4.8 gegevensuitwisselingsentiteit

Artikel 4.8 stelt: De transmissie- of distributiesysteembeheerder voeren via een samenwerkingsverband gezamenlijk de taken van de gegevensuitwisselingsentiteit uit.

Vraag:

Dit artikel is onduidelijk ten aanzien van haar reikwijdte. Valt een gesloten distributiesysteem (GDS) onder de reikwijdte van dit artikel?

Artikel 4.9 register van gegevensuitwisselingsentiteit

Artikel 4.9 stelt: De gegevensuitwisselingsentiteit houdt de gegevens die hij op grond van artikel 4.1, tweede lid, ontvangt en bij de uitvoering van de artikelen 4.10, eerste lid, en 4.16, verkrijgt bij in een register.

Voorstel:

Essent is van mening dat niet de gegevensuitwisselingsentiteit maar de systeembeheerder gegevens bijhoudt en dat dit al is voorzien in artikel 4.2, Dit artikel kan derhalve worden geschrapt.

Artikel 4.10 controle van gegevens

Artikel 4.10 stelt voorwaarden aan de controle van de gegevens van het bij artikel 4.9 genoemde register.

Voorstel:

Essent is van mening dat de gegevensuitwisselingsentiteit geen registers bijhoudt. De systeembeheerders doen dit wel en die rol is reeds voorzien in artikel 4.2. Dit artikel zou wel betrekking kunnen hebben op de transmissie- of distributiesysteembeheerder. In dat geval stelt Essent voor dit artikel als 4.3 tussen te voegen en als volgt te wijzigen:

Artikel 4.10 controle van gegevens

1. Bij het ontvangen van gegevens gaat de transmissie- of distributiesysteembeheerder de betrouwbaarheid en volledigheid daarvan na en hanteert procedures voor correctie van gegevens.
2. Bij het beheer van zijn register voert de transmissie- of distributiesysteembeheerder een steekproefsgewijze en periodieke controle uit op de betrouwbaarheid en volledigheid van de gegevens en hanteert procedures voor correctie van gegevens.
3. De transmissie- of distributiesysteembeheerder bewaart de gegevens die in een register zijn opgenomen gedurende een bij ministeriële regeling vastgestelde termijn. Deze termijn kan verschillend zijn voor verschillende gegevens.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van het eerste en tweede lid.

Artikel 4.11 toegang en uitwisseling

Artikel 4.11 lid 1 stelt: De gegevensuitwisselingsentiteit geeft op een transparante en niet-discriminerende wijze overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens artikel 4.1 toegang tot en draagt zorg voor de uitwisseling van de gegevens uit de registers, bedoeld in de artikelen 4.2, 4.3 en 4.9, voor zover het betreft de bij of krachtens de in artikel 4.1 bedoelde processen.

Vraag:

Dit artikel is onduidelijk ten aanzien van haar reikwijdte. Valt een gesloten distributiesysteem (GDS) onder de reikwijdte van dit artikel?

Artikel 4.12 samenwerking gegevensuitwisselingsentiteit

Artikel 4.12 faciliteert het Afsprakenstelsel. Dit artikel zou meer in lijn moeten worden gebracht met de logica van dit stelsel. Die logica behelst het onverkort uitvoeren van besluiten door het Marktfaciliteringsforum (MFF) door het BAS (Beheerder Afsprakenstelsel).

Voorstel:

Essent stelt voor dit artikel te herformuleren waarbij dan het eerste lid beschrijft wat het MFF doet daarbij geldt dat systeembeheerder afspraken maken ten aanzien van processen en niet de gegevensuitwisselingsentiteit. Essent is van mening dat het in dit artikel opgenomen begrip 'samenwerken' te open en met te veel afstand tot de logica van het Afsprakenstelsel is geformuleerd. Ten aanzien van deze logica geldt dat het afspraken betreffen die gelden voor systeembeheerders en andere partijen die berichten uitwisselen.

Het maken van afspraken vindt echter ook plaats met betrokkenheid van andere belanghebbende partijen (vertegenwoordigende organisaties zoals Consumentenbond) die geen gegevens uitwisselen en dus ook niet gebonden zijn aan de afspraken. Die belanghebbende partijen nemen wel deel aan de totstandkoming van de afspraken, en worden daarom aan het einde van het eerste lid genoemd.

Het resterende lid geeft, in de voorgestelde herformulering, duidelijker aan wat de taak van de gegevensuitwisselingsentiteit is voor wat betreft ondersteuning van het MFF.

Hierbij wordt ook geëxpliciteerd dat de behoefte van het MFF aan ondersteuning in achtgenomen moet worden door de gegevensuitwisselingsentiteit. Een praktische invulling daarvan zou zijn dit neer te leggen in een overeenkomst tussen MFF en BAS, wat eventueel in de MvT kan worden genoemd.

Essent is van mening dat de formulering van dit artikel op onderstaande wijze moet worden aangepast zodat recht wordt gedaan aan de logica van het Afsprakenstelsel.

Artikel 4.12 samenwerking gegevensuitwisselingsentiteit

1. De systeembeheerders treden in overleg met degenen die voor de processen zoals bepaald in artikel 4.1 tweede lid onderdelen 1°, 2° en 4°, overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze Wet gegevens dienen te verzamelen, aanleveren, houden, ontvangen, bewerken of uitwisselen, alsmede met anderen die een belang hebben bij de uitvoering van deze processen, ten einde tot afspraken te komen die nodig zijn voor een effectieve elektronische uitwisseling van gegevens ten behoeve van voornoemde processen.
2. De gegevensuitwisselingsentiteit draagt zorg voor een effectieve, transparante en niet-discriminerende ondersteuning bij de totstandkoming en invoering van de afspraken zoals bedoeld in het eerste lid, met inachtneming van de door de hierbij betrokken partijen bepaalde ondersteuning.
3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van het eerste en tweede lid.

Artikel 4.15 efficiënte en gemakkelijke toegang

Artikel 4.15 lid 2 stelt: De gegevensuitwisselingsentiteit neemt passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen om meerdere partijen gelijktijdig toegang tot gegevens te verlenen ten behoeve van de processen, bedoeld in artikel 4.1.

Voorstel:

Essent stelt voor dit artikel als volgt aan te passen: De gegevensuitwisselingsentiteit neemt passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen om meerdere partijen gelijktijdig toegang tot gegevens te verlenen ten behoeve van de processen, bedoeld in artikel 4.1. Eerste lid onderdelen 1, 2 en 4.

Artikel 4.16 identificatie

Artikel 4.16 lid a stelt: van degene die gegevens ten behoeve de processen als bedoeld in artikel 4.1 aanlevert.

Voorstel:

Essent stelt voor dit lid als volgt te wijzigen: van degene die gegevens aanlevert ten behoeve de processen als bedoeld in artikel 4.1 eerste lid onderdelen 1, 2 en 4.

Artikel 4.17 gegevensbescherming en gegevensbeveiliging

Artikel 4.17 lid 1 stelt: de gegevensuitwisselingsentiteit neemt passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen om de risico's voor beveiliging van gegevens die in een register als bedoeld in artikel 4.9 zijn opgenomen en bij het verlenen van toegang de risico's voor de beveiliging van gegevens ten behoeve van de processen, bedoeld in artikel 4.1 te beheersen.

Reactie Essent:

Essent stelt voor dit artikel als volgt te wijzigen: De gegevensuitwisselingsentiteit neemt passende, evenredige technische en organisatorische maatregelen om de risico's voor de beveiliging van gegevens en bij het verlenen van toegang van gegevens ten behoeve van de processen, bedoeld in artikel 4.1 eerste lid onderdelen 1, 2 en 4 te beheersen.

Artikel 4.20 klachtenprocedure

Artikel 4.20 lid 1 stelt: De gegevensuitwisselingsentiteit voorziet in een transparante en eenvoudige procedure voor de behandeling van klachten van degene die gegevens aanlevert die in een register als bedoeld in artikel 4.9 zijn opgenomen en die toegang vraagt tot gegevens ten behoeve de processen als bedoeld in artikel 4.1.

Voorstel:

Essent stelt voor dit artikel als volgt te wijzigen:

De gegevensuitwisselingsentiteit voorziet in een transparante en eenvoudige procedure voor de behandeling van klachten van degene die gegevens aanlevert en die toegang vraagt tot gegevens ten behoeve de processen als bedoeld in artikel 4.1. eerste lid onderdelen 1, 2 en 4.

HOOFDSTUK 5

Uitvoering, toezicht en handhaving

Hoofdstuk vijf bespreekt de organisatie van toezicht en handhaving in de energiesector. Ons inziens is dit grotendeels een herijking van de huidige toezicht- en handhavingsrollen. Hieronder benoemen we een drietal reacties op dit hoofdstuk, welke grotendeels zijn opgesteld in samenwerking met Energie-Nederland.

Algemene opmerking over het hoofdstuk

Om recht te doen aan het belang van de rechtzoekende is Essent van mening dat geschillen- en klachtenprocedures op een centrale plek moeten worden beschreven. In hoofdstuk 5 komen deze procedures op verschillende plekken terug. Dat is lastig voor de rechtzoekende.

Voorstel:

Essent stelt voor de klachten- en geschillenprocedures te clusteren in hoofdstuk 5 van de Energiewet.

Artikel 5.1.3 Openbaar maken data door ACM

Artikel 59 lid 9 van RL 2019/944 luidt: *Om meer transparantie op de markt te bewerkstelligen en alle belanghebbende partijen alle nodige informatie, besluiten of voorstellen voor een besluit met betrekking tot transmissie- en distributietarieven als bedoeld in artikel 60, lid 3, te verstrekken, stellen de regulerende instanties de gedetailleerde methode en de onderliggende kosten die worden gebruikt voor de berekening van de desbetreffende nettarieven, ter beschikking aan het publiek, waarbij de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie wordt gewaarborgd.* Uit dit artikellid blijkt dat ACM de ‘gedetailleerde methode en de onderliggende kosten’ openbaar moet maken.

Op grond van het voorgestelde artikel behoeft ACM slechts de geschatte kosten van transmissie- en distributiesysteembeheerders die zij gebruikt voor het vaststellen van een inkomstenbesluit of een tarievenbesluit met inachtneming van het bepaalde in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet openbaarheid van bestuur, openbaar te maken. Wat Essent betreft is het openbaar maken van geschatte kosten te beperkt.

Voorstel:

Essent stelt voor artikel 5.1.3 als volgt te wijzigen: De ACM maakt *het methodebesluit en de onderliggende kosten* van transmissie- en distributiesysteembeheerders die zij gebruikt voor het vaststellen van een inkomstenbesluit openbaar.

Artikel 5.1.5 Geschilbeslechting balanceringsverantwoordelijken door ACM

Op grond van de Europese regelgeving dienen de prijzen van diensten op de energiemarkt marktgebaseerd te zijn. Op grond van lid 1 kan een balanceringsverantwoordelijke een klacht bij ACM indienen indien hij een geschil heeft over de voorwaarden van het aanbod waaronder elektriciteit wordt overgedragen. Op grond van lid 2 is een besluit van ACM in een dergelijk geschil bindend. Dit leidt ertoe dat uiteindelijk ACM de prijs bepaalt. Dat is naar de mening van Essent strijdig Europese regelgeving.

Voorstel:

Essent stelt voor om aan lid 1 toe te voegen: 'met uitzondering van de prijs van de te leveren dienst'.

HOOFDSTUK 7

Overgangsrecht

Overgangsrecht

Tot slot van merkt Essent, evenals Energie-Nederland, op dat de sector groot belang hecht aan deugdelijk en transparant overgangsrecht. Hierbij gaat Essent ervan uit, dat de markt ruim voldoende tijd gegeven wordt om alle benodigde aanpassingen door te voeren.